

آیت‌الله سبحانی: تفسیر المیزان قابلیت استخراج تفسیر موضوعی را دارد/ علامه دژی برای اسلام و تشیع بود

حضرت آیت‌الله سبحانی با تأکید بر این که می‌توان از متن تفسیر المیزان تفسیر موضوعی استخراج کرد، گفت: علامه طباطبایی از نظر مسائل ولایی بسیار بزرگوار هستند و کمتر کسی ولایتش به پای ایشان می‌رسد؛ بحث‌های ولایی ایشان باید استخراج شود.

حضرت آیت‌الله سبحانی با تأکید بر این که می‌توان از متن تفسیر المیزان تفسیر موضوعی استخراج کرد، گفت: علامه طباطبایی از نظر مسائل ولایی بسیار بزرگوار هستند و کمتر کسی ولایتش به پای ایشان می‌رسد؛ بحث‌های ولایی ایشان باید استخراج شود.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری رسا، حضرت آیت‌الله جعفر سبحانی از مراجع تقلید جمعه شب در مراسم اختتامیه همایش بین المللی اندیشه‌های علامه طباطبایی در تفسیر المیزان که در دارالقرآن علامه برگزار شد، با بیان این که سخن گفتن درباره علامه طباطبایی کار آسانی نیست، گفت: ایشان شخصیت محدودی نیست که فرد بتواند یک جنبه شخصیت شان را بیان کند، چرا که در علوم اسلامی متخصص و صاحب نظر بودند، کمتر علمی بود که ایشان در آن بی نظر باشد.

این مرجع تقلید با اشاره به روایات، علما را حصن و دژی برای اسلام دانست و خاطرنشان کرد: در درجه نخست اهل بیت (ع) مصداق واضح حصن اسلام هستند؛ در دوران غیبت نیز علمایی همانند شیخ صدوق، مفید، علامه حلی و دیگر علما به عنوان نگهبانان حصن اسلام هستند که برای دفاع از اسلام و مهدویت کتاب‌های مختلفی را نوشته و شبهات را پاسخ داده‌اند.

وی ادامه داد: در هر قرن فقها نگهبانان اسلام و تشیع هستند تا در برابر حملات دژی برای آن باشند؛ بنده یادم است در سال 1320 مرد کم عقلی کتابی به عنوان «اسرار هزار ساله» نوشت که اثر گذار نیز بود، امام راحل سه ماه درس‌های خود را تعطیل کرده و برای مقابله با آن کتاب «کشف اسرار» را نوشتند.

استاد برجسته درس خارج حوزه علمیه قم علامه طباطبایی را از مصادیق واضح حصن و دژی برای اسلام دانست و خاطرنشان کرد: در گذشته از سوی سفارت آمریکا کتاب «نگهبان سحر و جادو» نوشته شد، در این کتاب می‌گفتند که علمای شیعه نگهبانان سحر و جادو هستند، این سبب شد تا استاد ما علامه جمعی را مأمور نوشتن کتاب «اصول فلسفه اسلامی» کنند، ایشان از این نظر حصنی برای تشیع و اسلام بودند.

حضرت آیت‌الله سبحانی درباره خدمات ارزنده علامه طباطبایی نیز خاطرنشان کرد: در زمانی که اقبال به تفسیر کم بود و این نقیصه‌ای برای حوزه بود که رفع شد، ایشان پس از مراجعه به قم کم به نوشتن و تدریس تفسیر پرداختند.

وی ادامه داد: وقتی علامه در تبریز بوده‌اند فردی با مطالعه کتاب‌هایی همانند «المنار» گرایش انحرافی و تندپیدا می‌کند و مشغول رد روایات می‌شود که ایشان به فکر نوشتن تفسیر برای پاسخ دادن به روایاتی که آن فرد رد می‌کند می‌افتند.

استاد برجسته درس خارج حوزه علمیه قم با بیان این که علامه طباطبایی برخی از روایات را براساس آیات بیان می‌کردند، خاطرنشان کرد: سند و مدرک روایات را از آیه بیان می‌کردند، منظورشان این بود که ائمه اطهار (ع) گاهی برای بیان آیه‌ای از قرآن آن را به صورت روایات بیان می‌کردند و این از ابتکارات تفسیر المیزان است، المیزان در حقیقت مولود البیان است.

وی خاطرنشان کرد: گاهی گفته می‌شود که ایشان به روایات کمتر توجه کرده و قرآن را با قرآن تفسیر می‌کردند، این اشکال بی توجهی است، بلکه ایشان می‌گفتند که قرآن آیات مجملی دارد که باید پاسخ آن را از روایات گرفت؛ درباره متشابهات نیز می‌گفتند که جواب آن در قرآن است؛ ایشان روایت را از قرآن جدا نمی‌کردند، بلکه روایات را جدا می‌کردند تا بتواند مستقلاً درباره آن سخن بگویند؛ چرا که اگر این کار را نمی‌کرد نمی‌توانست به این موفقیت برسد.

حضرت آیت‌الله سبحانی با تأکید بر این که می‌توان از متن تفسیر المیزان تفسیر موضوعی استخراج کرد، خاطرنشان کرد: درست است که این تفسیر، تفسیر سوره به سوره و آیه به آیه است ولی می‌توان از متن این تفسیر یک تفسیر موضوعی استخراج کرد؛ علامه درباره مسائل مختلفی همانند حکومت اسلامی و صبر مکرر سخن گفته است؛ محققان در این زمینه می‌توانند از دل این تفسیر یک تفسیر موضوعی درآورند.

وی عنوان کرد: علامه طباطبایی همچنان از نظر مسائل ولایی بسیار بزرگوار هستند و کمتر کسی ولایتش به پای ایشان می‌رسد؛ بحث‌های ولایی ایشان استخراج شود، اگر مسائل ولایی در کتاب ایشان استخراج شود غالباً ناظر بر رد نظرات آلوسی است، در این دو زمینه باید کار کرد.

این مرجع تقلید نشر قلم در حوزه‌ها را از خدمات دیگر علامه طباطبایی دانست و گفت: در حوزه قلم فارسی و توجه به قلم کمتر بود، ایشان جمعی را تشکیل دادند تا مقالاتی را برای انتشار در مجلات بنویسند.

حضرت آیت‌الله سبحانی در بخش پایانی سخنان خود به توجه ویژه آیت‌الله بروجردی نسبت به علامه طباطبایی اشاره کرد و اظهار داشت: بنده خودم شاهد بودم عده‌ای از آنکارا برای فهمیدن نظر اسلام درباره مواد الکی نزد حضرت آیت‌الله بروجردی رسیده بودند؛ آن افراد به استاد ما آقای بروجردی گفتند که نظریه اسلام درباره مواد الکی را برای ما بنویسید تا در کنگره‌مان در آنکارا بخوانیم.

وی ادامه داد: علامه طباطبایی نیز در آن جلسه حضور داشتند، آقای بروجردی نگاهی به جلسه کرده و فرمودند «آقای سید محمد حسین طباطبایی تبریزی از علمای اسلام هستند، یعنی مفید، طبرسی، علامه هستند، ایشان می‌تواند در این باره چیزی نوشته و به بنده نشان بدهند و من آن را بفرستم تا در آنجا از طرف بنده بخوانید»